

UCHWAŁA NR XX/171/21

RADY GMINY ORLA

z dnia 12 lutego 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Orla na lata 2021– 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, poz. 1378) oraz art. 10 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Orla na lata 2021-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Orla.

§ 3. Uchwałę ogłasza się poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Orla.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Grzegorz Warchoł

Załącznik do
uchwały Nr XX/171/21
Rady Gminy Orla
z dnia 12 lutego 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE ORLA
NA LATA 2021-2025**

I. WSTĘP

Zmiany społeczne i gospodarcze, rozwój międzynarodowej wymiany handlowej, rosnący ruch turystyczny wynikający z otwarcia granic - spowodowały wzrost podaży i popytu na narkotyki. Nie bez znaczenia pozostaje tu też intensywna transmisja wzorów kulturowych, zwłaszcza wśród ludzi młodych. Obecnie narkotyki stały się elementem kultury młodzieżowej, która już dawno zasymilowała alkohol. Szczególnie dzieci i młodzież sięgają po narkotyki ze zwykłej ciekawości, dla „szpanu” lub po to, by zaistnieć w grupie. Innym groźnym zjawiskiem występującym coraz powszechniej wśród uczniów jest stosowanie różnego rodzaju dopalaczy. Większość z tych substancji jest całkowicie legalna i można je kupić niemal w każdej aptece. Możliwość uzależnienia od dopalaczy oraz zagrożenia dla zdrowia płynące z ich używania są przez zainteresowanych traktowane w sposób lekki i nieodpowiedzialny. Wykorzystywane niezgodnie z prawidłowym zastosowaniem, preparaty te są traktowane przez młodzież jako tańsza alternatywa dla klasycznych narkotyków. Młodzież sięgając po dopalacze nie zdaje sobie często sprawy, że ich używanie prowadzi nie tylko do zmian w zachowaniu, ale i do nieodwracalnych uszkodzeń mózgu, a nawet śmierci. W następstwie po używaniu dopalaczy, podobnie jak po zażywaniu narkotyków, przychodzi dołek psychiczny, często pojawiają się stany lękowe, tzw. głód narkotyczny, które mogą skutkować próbami samobójczymi.

Narkomania często wiąże się z wieloma problemami społecznymi. Źródła jej powstania należy poszukiwać w zanikaniu tradycyjnych więzi społecznych, rodzinnych oraz osłabieniu funkcji wychowawczej rodziny, religii i szkoły. Dla odwrócenia obecnego trendu potrzebna jest mobilizacja całego społeczeństwa, oparta na pełnym konsensusie, co do celu, jaki chcemy osiągnąć. A tym celem jest uświadomienie młodym ludziom, jakie konsekwencje zdrowotne i osobiste niesie sięganie po substancje narkotyczne, a zwłaszcza dopalacze.

Podstawą prawną do działań w tym zakresie jest art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020, poz. 2050). Ustawa określa działania, które należą do zadań własnych gminy i powinny być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych, jak również wskazuje źródła finansowania tych działań – środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.). Realizacja zadań na szczeblu lokalnym określana jest w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanym przez Radę Gminy, przy uwzględnieniu celów operacyjnych przeciwdziałania narkomanii określonych w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

II. CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. Podstawowym celem programu jest doskonalenie oraz prowadzenie dalszych działań sprzyjających hamowaniu rozwoju i ograniczeniu skali zjawiska narkomanii na poziomie lokalnym.
2. Realizacji celu głównego służyć będzie:
  - 1) zapobieganiu wzrostowi i rozprzestrzenianiu się problemu narkomanii i zażywania narkotyków, poprzez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
  - 2) osłabieniu ryzyka sięgania po narkotyki wśród dzieci i młodzieży, poprzez poznanie przyczyn narkomanii i sięgania po narkotyki;
  - 3) podniesieniu kwalifikacji i kompetencji grup zawodowych mających styczność z osobami eksperymentującymi i uzależnionymi od narkotyków;
  - 4) ograniczeniu szkód zdrowotnych i społecznych związanych z zażywaniem narkotyków i

uzależnieniem od narkotyków;

- 5) współdziałaniu z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi realizującymi zadania gminne z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

3. Zadania określone w ust. 2 wykonuje się w szczególności poprzez:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem:
  - a) udzielanie informacji o możliwościach korzystania z usług placówek odwykowych służby zdrowia oraz innych form pomocy terapeutycznej, polegających na motywacji, diagnozie i terapii uzależnienia,
  - b) rozpowszechnianie informacji za pomocą ulotek, plakatów, broszur dotyczących placówek i programów dla osób uzależnionych oraz używających narkotyków,
  - c) prowadzenie porad i konsultacji dla osób uzależnionych i eksperymentujących z narkotykami oraz prowadzenie działań motywujących do podjęcia terapii i ograniczenia szkód w związku z używaniem narkotyków,
  - d) współpraca z instytucjami zajmujących się leczeniem osób uzależnionych, udział w programach pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej:
  - a) ustalenie miejsca pierwszego kontaktu dla osób z problemem narkomanii oraz członków ich rodzin,
  - b) kierowanie na konsultacje przez specjalistów oraz poradnictwo prawne osób uzależnionych i współuzależnionych,
  - c) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem narkomanii organizowanych dla pedagogów szkolnych i pracowników świetlic,
  - d) wspomaganie tworzenia i funkcjonowania grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych,
  - e) organizacja happeningów, pikników rodzinnych, festynów mających na celu integrację rodzin;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemu narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym organizowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:
  - a) organizowanie i realizacja szkolnych programów profilaktyki w zakresie działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie uzależnieniom,
  - b) prowadzenie działań edukacyjnych, adresowanych do różnych grup społecznych na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i dopalaczy,
  - c) przeprowadzanie w szkole zajęć profilaktycznych mających na celu zapobieganie szerszeniu się narkomanii oraz zajęć korekcyjno – wyrównawczych dla dzieci z deficytami rozwojowymi,
  - d) promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków,
  - e) prowadzenie badań w szkole dotyczących eksperymentowania z narkotykami,
  - f) prowadzenie konkursów wiedzy o zdrowiu, zdrowym stylu życia, wolnym od używek,
  - g) wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży jako alternatywy dla uzależnień,
  - h) udział w profilaktycznych kampaniach edukacyjnych dotyczących promocji zdrowia, przeciwdziałania uzależnieniom i przeciwdziałania przemocy,
  - i) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych- prowadzenie edukacji publicznej,
  - j) realizowanie elementów profilaktyki podczas festynów i imprez organizowanych na terenie gminy;

- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:
  - a) współpraca samorządu lokalnego z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w realizacji gminnego programu przeciwdziałania narkomanii,
  - b) udział we współpracy regionalnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień,
  - c) tworzenie warunków do rozwoju organizacji młodzieżowych, kół zainteresowań,
  - d) współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
  - e) finansowanie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz umiejętności i podejmowanie interwencji profilaktycznej;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego, w tym:
  - a) współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Orli oraz placówką leczenia uzależnień i kuratorską służbą sądową,
  - b) świadczenie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w myśl art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),
  - c) zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od środków odurzających i substancji psychotropowych poprzez organizowanie prac społecznie-użytecznych.

III. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Głównym realizatorem zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli.
2. Podmioty uczestniczące w realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:
  - 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli;
  - 2) Urząd Gminy Orla;
  - 3) Szkoła Podstawowa z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego w Orli;
  - 4) Gminny Ośrodek Kultury w Orli;
  - 5) Gminna Biblioteka Publiczna w Orli;
  - 6) podmioty nie posiadające osobowości prawnej, osoby prawne i fizyczne, realizujące zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
3. Realizacja zadań ujętych w Programie będzie następowała poprzez:
  - 1) bezpośrednią działalność podmiotów wymienionych w ust. 1 i 2 oraz ich wzajemną współpracę;
  - 2) zakup usług od podmiotów prawnych lub osób fizycznych;
  - 3) zlecenie realizacji zadań jednostkom wyłonionym w drodze konkursu organizowanego w trybie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie bądź w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych.

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu gminy Orla pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów

alkoholowych na terenie gminy Orla, ujęte w planie finansowym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Gminny Program stanowi element realizowanych przez gminę Orla celów polityki społecznej ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Orla.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli składa Wójtowi oraz Radzie Gminy Orla co roku, w terminie do 31 marca roku następnego, informację z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Przewodniczący Rady

Grzegorz Warchoń